

Trio ken kuns van kamermusiek

THEO BOEKKOOI

KAMERMUSIEK: Die Egoli Trio – Jill Richards (klavier), Piet Koornhof (viool) en Human Coetzee (tjello). Aangebied deur die P. E. Musiekvereniging. In die Operahuus.

TOG eienaardig dat heelparty musiek liefhebbers klaarblyklik terugdeins vir kamermusiekuitvoerings, te oordeel aan Dinsdagaand se nogal heelwat onopgeëiste sitplekke in die saal. Wellig was hulle aan die warm vooraand van Vrouedag doodgewoon te tam om uit te gaan, of waareskynlik raak hulle in groter verworing by die aanhoor (en veral aan skoue) van soliste wat hul gehore traakteer op spreekwoordelike nekbreektoertjies van die virtuosedom, wat met gepaardgaande fratsitegniek aan hulle opgedis word.

Daar trek dan ook gewoonlik ná die laaste noot van so 'n werk 'n uiters hoorbare sug deur die saal, 'n snak na asem, amper soos by openbare teregstellings in vervloë tye.

Iets dergeliks kry 'n mens maar selde by kamermusiekuitvoerings: dit is meestal nie so adrenalien-oppompend "sensasioneel" nie. Totdat

hy as 't ware agter die skerms 'n blik kan werp op wat van kamermusici verlang word. Maak vas, want dis heelwat: 'n musikaal en stilisties verantwoorde eenheidsgedagte in siening van die werke voor hande en 'n ten volle gekoördineerde en geïntegreerde tegniese vermoë om sodanig te verklank, musikaal, met groot klankskoonheid en rykdom, en uiteraard met die mees korrekte intonasie haalbaar. Hiermee het ek maar nog net enkele fasette van die subtielste kamermusiekkuns aange-stip!

In Mozart se mins bekende van sy drie klaviertrio's, die in C majeur K. 548 het die lede van die Egoli Trio hulle van meet af aan as gesoute kamermusici voorgestel. Hul geartikuleerd-deursigtige eenheidsopptrede in die elegante openings-allegro het dadelik oortuig. In die tyd het die klavier inderdaad nog 'n leeu-aandeel gehad, met die viool en tjello veelal selfs in 'n ondergeskikte, dikwels begeleidente hoedanigheid.

Die andante cantabile was letterlik sy liries vloeiende sangerige self, met 'n sprekende tjellosolo. Die onpretensieuse, loslittige slotallegro was pure pret vir alle ore.

Tou hy sy Trio in G gekomponeer

het, was die 19-jarige Claude Debussy as 't ware nog in wording. Daar is nog baie van die aflopende Romantiese era in die jengwerk te bespeur, maar die ryper, latere Debussy maak plek-plek al duidelik sy verskyning. Die trio is sy enigste in die besetting van viool, tjello en klavier. Uiteraard kom al drie instrumente nou veel meer individueel selfstan-

“Die andante cantabile was letterlik sy liries vloeiende, sangerige self, met 'n sprekende tjellosolo. Die onpretensieuse, loslittige slotallegro was pure pret vir alle ore.”

dig aan die woord. Die eerste deel lewer selfs enkele smeuge, salonagtige fragmente op.

Verrassende elemente kom in die kort tweede deel na vore, met sy strykers wat pizzicato begin oor 'n melodieuze klavier, later eweneens beurtelings én gesamentlik viool en

tjello. Die derde, half romantiese beweging met 'n sousie van moderniteit is veelal mynerend introspektief, en die slotdeel weer grootliks romanties, met heelwat unisono strykpassasies, enkele flageolet-effekte en 'n reeds tiperende slotklank.

Ná die pouse het Brahms se eerste Klaviertrio in B majeur, sy op. 8 uit 1854 (wat hy self in 1890 drasties gewysig het) die Mendelssohn op die program vervang.

Hierin word die pap dikwels – soos te verwagte by Brahms wat “sy” klavier bykans konsertafmetings laat aanneem – feitlik simfonies-dik aangemaak, met intensiteit op die breekpunt.

'n Mens moet natuurlik hieraan gevolg gee, maar tog ook weer nie in die proses verlei word om in ongebreidelde sentimentaliteit oorboord te gaan nie.

Nou is die sigeunerement weliswaar by Brahms onmiskenbaar, maar ek vra my wel af of so 'n aanpak in die werk se vioolparty ooit van pas is.

Ewenwel, bravo vir die borrelende lewenslus van die uitvoering, die hegte ensamblespel dwarsoor die aand, en vir elke voortreflike solo!